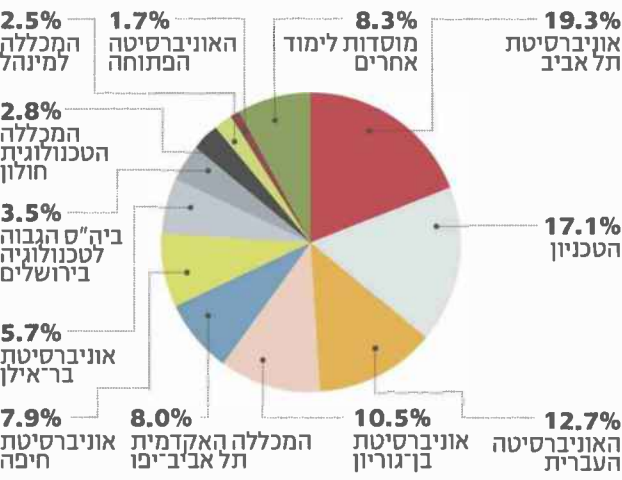

הדירוג האקדמי לא קובע

האם חברות היי-טק ישראליות מעדיפות בוגרים ממוסד אקדמי מסוים? מבדיקת TheMarker וארבע חברות שמתמחות בענף לקראת פתיחת שנת הלימודים האקדמית עולה כי למעבידים יש העדפות, אך אלה אינן חופפות את הדירוגים האקדמיים הבינלאומיים

היכן לומדים הסטודנטים שעובדים בהיי-טק?

מקור: אתוסיה

חשיבות למוסד שבו נרכש, ובלבד שלמועמדים יש ניסיון של כמה שנים בתחום. "כאשר לעובדי ההיי-טק יש ניסיון של כמה שנים, חשיבותם של היות המוסד שבו למדו ושל ממוצע התואר שלהם פוחתת משמעותית בשני שלישים מהמקרים. די בנתון זה כדי להראות שהשפעתו של דירוג

מתקדמים או לקריירה אקדמית. בוגרי התואר הראשון מושפעים פחות מהשם המחקרי של האוניברסיטה. לכן, בעוד שבדירוג שנחאי לימודי מדעי המחשב במכון ויצמן זכו במקום הראשון, בשוק העבודה כמעט שאין להם אזכור."

תואר ראשון - לא חשוב תאפיה

שנחאי בשוק ההיי-טק המקומי מוגבלת, אומרת בורנשטיין. לגבי השליש הנותר של המשרות מצאו בריאלוג כי משרות אלו התחלקו לשני סוגים: הסוג הראשון כלל משרות שהעדיפו תואר ממוסד מסוים או העדיפו תואר מאוניברסיטאות, אבל זו לא היתה רדישה החלטית. משרות אלו התאפיינו ברדישות שנוסחו כך: "תואר במדעי המחשב מהטכניון - יתרון" או "תואר במדעי המחשב מאוניברסיטאות - יתרון"; הסוג השני כלל משרות

עם רדישה לתואר ראשון, ללא שם יוקרתי בעולם ואוניברסיטאות מוכנות להשקיע המון מאמצים בשביל להופיע בו, אבל חשוב לשמור על פרופרציות, מסבירה חיה בורנשטיין, מנכ"לית חברת ההשמה דיאלוג. "מסקירה מהירה של הפרמטרים המשמשים את דירוג שנחאי ניתן לראות שהם חשובים בעיקר ליוקרתה של האוניברסיטה ולסטורנטים שמעתתרים להמשיך לתארים

מחשבים ומדעי מחשב שמצאו עבודה בתוך שנה או שנתיים מיום סיום התואר. מחשבים ומדעי מחשב שמצאו עבודה בתוך שנה או שנתיים מיום סיום התואר.

ביקוש חזק לבוגרי הטכניון ותל אביב

הבדיקה גילתה, אולי כצפוי, שאין כל קשר בין דירוגים אקדמיים לביקוש לבוגרים ממוסד אקדמי מסוים. מתברר שיש ביקוש חזק דווקא לבוגרי הטכניון ואוניברסיטת תל אביב. גם סטודנטים מהאוניברסיטה העברית נחשבים, אבל קצת פחות - ולמכון ויצמן אין בכלל השפעה על מעסיקים. "מעקב אחרי בוגרים זו משימה קשה מאוד. אין אוניברסיטה שיכולה להגיד לך בדיוק איפה כל הבוגרים שלה", אומרת זדה מרקוביץ, מנהלת אדמיניסטרטיבית באוניברסיטה העברית. "כ-160 סטודנטים מסיימים מדי שנה הנרסות

מאת ניא גרימלנד

היכן ללמוד מדעי המחשב?

באוגוסט פורסם בדירוג שנחאי רשימת האוניברסיטאות הטובות ביותר בעולם. הרשימה הזאת עוררה לא מעט עניין, בעיקר בקרב סטודנטים הלומדים מקצועות היי-טק, ובפרט בקרב סטודנטים למדעי המחשב והנדסת מדעי המחשב. הם קיוו להבין בעזרת הדירוג אילו מוסדות לימוד מבוקשים יותר על ידי המעסיקים. הדירוג מצביע על

כך שבתחום מדעי מחשב (Computer Science) דורג מכון ויצמן במקום 11, מיד לאחר אוניברסיטת קליפורניה, שדרגה עשירית. במקום 15 דורג הטכניון. האוניברסיטה העברית דורגה בתחום מדעי המחשב במקום 26. בתחום הנדסה, טכנולוגיה ומדעי מחשב דורג הטכניון במקום 42, ואוניברסיטת תל אביב במקום 76. מי שמסתפק בקריאת הכותרת עשוי להניח שהאוניברסיטאות המצויות בראש הדירוג הן גם אלו שכסופו של דבר מגדילות את הסיכוי להתקבל לעבודה במקצועות ההיי-טק - אלא שתואר מצב זה רחוק מהמציאות. לקראת פתיחת שנת הלימודים באקרמיה רכנו בדריקה מקיפה של TheMarker עם ארבע חברות השמה המתמחות בהשמת עובדי היי-טק, כדי לבדוק אם חברות היי-טק מעדיפות בוגרים ממוסד אקדמי מסוים. בדריקה נוספת שערכנו היתה מול ארבע האוניברסיטאות הגדולות: הטכניון, תל אביב, בן-גוריון והעברית. בדריקה זו נועדה לגלות מהו השיעור של בוגרי הנרסות

הנדסה אזרחית
טווח משכורות בשנה הראשונה לאחר הלימודים: 8,000-13,000 שקל
עוד משהו: מהנדסים שיועסקו בחברה פרטית ירוויחו שר שונה ממהנדסים בגוף ציבורי

מקור: נתוני שכר מפילת

כמה מרוויחים מהנדסים בשנה הראשונה

פריחה כלכלית וגידול בצרכים הטכנולוגיים של החברות. במצב כזה החברות מחזרות אחר מועמדים ומציעות להם הצעות שכר אטרקטיביות כדי למשוך אותם אליהן. העובדים מצדם מנצלים זאת ומבקשים שכר גבוה. מצב כזה מעלה את רמות השכר בשוק. "כשמדובר במועמדים שהם בעלי ניסיון של עד שנתיים בשוק, רמות השכר המוצעות הן די דומות, ויש חוקיות מסוימת בשוק לגבי טווח ניסיון זה והשכר המגיע בעבורו. אתה חוקיות מתחילה להשתבש ככל שאנו עולים בשנות הניסיון, עד שהיא נעלמת לגמרי בתפקידים מסוימים וברמות ותק מסוימות". גיא גרימלנד

הסקס-אפיל של המקצוע מרחיקים את הסטודנט הישראלי מלימודי הנדסה. יוסי שלוש, סמנכ"ל חטיבת היועצים ושירותי המומחה של חברת פילת אי.טי.קום מקבוצת פילת טכנולוגיות, מסביר כי "פע" מים רבות המציאות בשטח שונה לגמרי, והתנהגות המעסיקים מצד אחד והמועמדים מצד שני תלויה במצב בענף. בתקופה שבה יש קשיים ומיתון, אנו רואים שוק של מעסיקים - המעסיקים הם אלה שמכתיבים את רמות השכר. שוק כזה מביא לידידות בשכר המשולם לעובדים כמעט בכל רמות הוותק. "המצב השני הוא שוק של עובדים, שהוא מצב שבו ישנו היצע גדול של משרות בעקבות

השנה זכה בפרס נובל לכימיה הישראלי פרופ' דן שכטמן, מהנדס חומרים בהכשרתו, אך הביקוש בקרב צעירים בישראל למקצועות הנדסה פוּר חת והולך. יותר ויותר חברות מדווחות על קושי בגיוס מהנדסים, ומנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי הביקוש למהנדסים הגיע לשיא. הביטחון התעסוקתי במקצועות הנדסה והשכר הנאה שהם מציעים אינם גורמים לצעירים לרפוק על דלתות הפקולטות להנרסה באוניברסיטאות ובמכללות. הקושי הלימודי, התואר הארוך יחסית (ארבע שנים), לימודי המתמטיקה והפיסיקה המרתיעים והיעדר

השנה זכה בפרס נובל לכימיה הישראלי פרופ' דן שכטמן, מהנדס חומרים בהכשרתו, אך הביקוש בקרב צעירים בישראל למקצועות הנדסה פוּר חת והולך. יותר ויותר חברות מדווחות על קושי בגיוס מהנדסים, ומנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי הביקוש למהנדסים הגיע לשיא. הביטחון התעסוקתי במקצועות הנדסה והשכר הנאה שהם מציעים אינם גורמים לצעירים לרפוק על דלתות הפקולטות להנרסה באוניברסיטאות ובמכללות. הקושי הלימודי, התואר הארוך יחסית (ארבע שנים), לימודי המתמטיקה והפיסיקה המרתיעים והיעדר

מהנדס חומרים
טווח משכורות בשנה הראשונה לאחר הלימודים: 8,000-11,000 שקל
עוד משהו: השכר משתנה מאוד בהתאם לאופי הספציפי של העבודה. לעיתים מהנדס חומרים ירוויח כמו מהנדס כימיה או בוטנולוגיה, אם עבודתו קרובה יותר לתחומים אלה

מקור: נתוני שכר מפילת

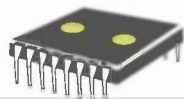
חיה בורנשטיין, מנכ"לית חברת ההשמה דיאלוג: "נעוד שבדירוג שנחאי לימודי מדעי המחשב במכון ויצמן זכו במקום הראשון, בשוק העבודה נכמעט שאין להם אזכור"

תצלום: טס שמלן

סטודנטים מהאוניברסיטה העברית נחשבים, אבל קצת פחות (למצולמים אין קשר לכתבה)

אייל סלומון, מונכ"ל אתוסיה: "אי אפשר לחנוך את השוק, ולכן אני ממליץ ללמוד במוסדות השכלה גבוהה שמעלים את הסיכוי של סטודנט להיות מועסק לאחר מכן"

מהנדס חומרה

טווח משכורות בשנה הראשונה לאחר הלימודים: עד 16 אלף שקל

עוד משהו: אין היצע גדול של מהנדסי חומרה בשוק זה כמה שנים. כל החברות מוכנות לשלם שכר גבוה יחסית אם מדובר במועמד טוב שעובר את הליכי הקבלה לארגון

מקור: נתוני שכר מפילת

שהם גייסו מאוניברסיטה שהם לא תיכננו מראש לגייס ממנה וזה לא עבד להם. אבל האמת היא שהקליטה של עובד הייטק תלויה באדם ובמקום העבודה הקולט. מעסיקים יסתכלו על השירות הצבאי, הציונים והמוסד האקדמי, אומרת צוקר. קרין מיטל, מנהלת המחקר ב-AllJobs, מסבירה: "הרוב המכריע של המועמדים המוצאים עבודה הם בוגרי תואר ראשון, ובמידה מסוימת קורסים מקצועיים. רק 8% ממוצאי העבודה הם בעלי תואר שני במדעי המחשב. הבדיקה מראה כי להבדיל מלימודים לתואר ראשון, שהם כמעט תנאי בל יעבור למציאת עבודה בתחום, לימודים לתואר שני אינם תנאי מהותי."

בעברית. "כשאני מסתובבת בחברות אני לא רואה הרבה בוגרי מדעי מחשב שהגיעו מהאוניברסיטה העברית", היא אומרת. לדבריה, הרדישה לבוגרים ממוסד אקדמי מסוים נובעת לעתים מהמנכ"לים של החברות, שמעוניינים בבוגרים מאותו מוסד אקדמי שבו למדו. "אם מנהל למד בטכניון, הוא מעוניין בבוגרים של הטכניון. הוא מכיר את הרמה, והוא יודע עם אילו מרצים הסטודנטים למדו". מה סוד קסמו של הטכניון? האם ההילה מוצדקת? "התנאים לקבלה שם גבוהים והלימודים קשים. זוהי הסיבה להילה שאופפת אותו. באוניברסיטת בן גוריון עשו בשנים האחרונות צעדים משמעותיים לשיפור תוכניות הלימוד במדעי מחשב. הם שיפרו מאוד את תוכנית הלימודים, וכיום מרגישים שמעסיקים מבקשים בוגרים משם. זה לא היה המצב לפני עשור. לכן הרבה תלוי באוניברסיטה ובעבודה שלה לשיפור התואר", אומרת צוקר. מההיבבות שלך עם המעסיקים, האם קבלה לפי מוסד אקדמי באמת מנבאת אם עובד יהיה טוב יותר? "זה מנבא, ומעסיקים לא יכולים לדלג על זה. אני שומעת מפעם לפעם ממעסיקים שהם החליטו להתפשר בנושא של קליטת עובדים ואז הם נכשלו,

הרביעייה המובילה ועוד שלוש האוניברסיטאות המועדפות על המעסיקים בהייטק הישראלי

מקור: חברות ההשמה דיאלוג ואתוסיה

מאוניברסיטה מסוימת הוכיחה את עצמה יאמרו שכן. הם מאוד טוטאליים בעניין הזה". האם ההתעקשות הזאת על מוסדות אקדמיים מסוימים מצדדיקה את עצמם? האם סטודנטים צריכים לכוון את עצמם למוסד מסוים נוכח הממצאים? "אי אפשר לחנוך את השוק, ולכן אני ממליץ ללמוד במוסדות השכלה גבוהה שמעלים את הסיכוי של סטודנט להיות מועסק לאחר מכן. למעסיקים אני אומר שלא כל אחד צריך תואר אקדמי כדי להצליח. לגיל שוויר אין תואר". מדוע האוניברסיטה העברית, שמדורגת גבוה במדד שנחאי, אינה זוכה להעדרה מצד המעסיקים בישראל? לדברי פול צוקר, מנכ"לית חברת ההשמה נישה, ישנה הילה גדולה יותר שאופפת את בוגרי הטכניון בהשוואה לבוגרי מדעי המחשב

שכבה ראשונה: הטכניון, בן גוריון, תל אביב והעברית

אחת), ומתחת להן, בפער זעום, ממקמת האוניברסיטה הפתוחה עם 12.4%.

"השוק מוטה לאוניברסיטאות"

אייל סלומון, מנכ"ל אתוסיה, בדק גם את ההשמות שביצעה אתוסיה עצמה בקרב מועמדים שעברו דרכה. 24% מההשמות של אתוסיה, בראש הרשימה, היו של בוגרי אוניברסיטת תל אביב. 22% הגיעו מהטכניון, 20% מהעברית ו-19% מבן גוריון. סלומון אומר כי הממצאים מעידים שמעסיקים מעדיפים סוג מסוים של אוניברסיטאות: "זה לא אומר שבוגרים של אוניברסיטאות ומכללות אחרות אינם טובים. אני מכיר כמה אנשי הייטק שלמדו במכללה והם מצוינים, אבל השוק מוטה לאוניברסיטאות. 90% מהמנהלים שיישאלו אם ההחלטה שלהם להעסיק בוגר

שהתעקשו על תואר ממוסד או ממוסדות ספציפיים. משרות כאלו התאפיינו בדרישות שנוסחו כך: "תואר במדעי המחשב מהטכניון בלבד", או "תואר במדעי המחשב מאוניברסיטאות - חובה". מתוך כל המשרות שהגיעו לדיאלוג במאה הימים האחרונים, הטכניון ואוניברסיטת בן גוריון הגיעו למקום הראשון - 25.4% כל אחת. במקום השני, ובפער זעום, נמצאות אוניברסיטת תל אביב והאוניברסיטה העברית (24.8% כל אחת), מה שמדגים בצורה טובה את העובדה שכמעט שאין הבדלים בדרישה לבוגרי ארבעת המוסדות המובילים. הרבה מתחת נמצאות אוניברסיטת חיפה ואוניברסיטת בראילן (13% כל

מהנדס תוכנה

טווח משכורות בשנה הראשונה לאחר הלימודים: 9,000-13,000 שקל

עוד משהו: חברות סטארט-אפ, המחפשות בדרך כלל בוגרי תואר ראשון מצטיינים, עשויות להציע עד 19 אלף שקל בחודש. חברת הייטק מבוססת תציע רמת שכר נמוכה יותר עם ניסיון להציג אופק להתפתחות מקצועית בתוך החברה

מקור: נתוני שכר מפילת